

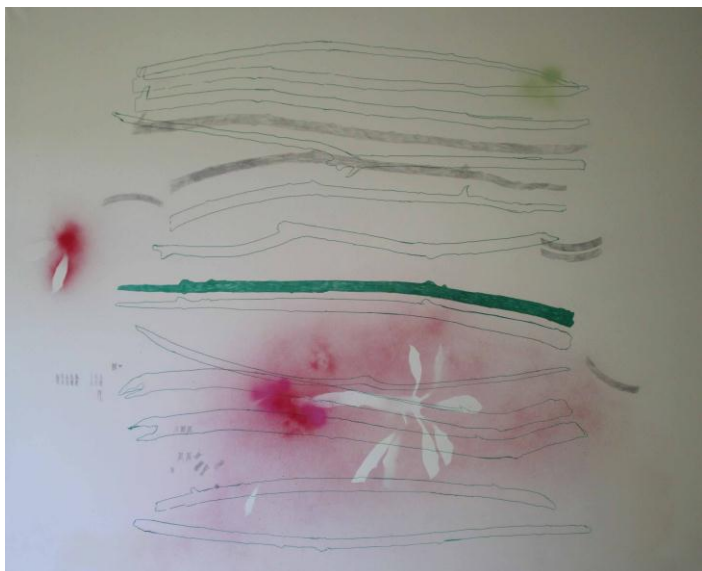
Výstava *Vstává den a modře svítá* představuje malbu a kresbu dvou čerstvých absolventek ateliéru V. Skrepla na pražské AVU. I přes různost zpracování, zahuštěnost a vrstevnatost pláten Jany Vojnarové oproti odhmotněnosti až éteričnosti maleb Nikoloy Brabcové, má jejich tvorba řadu styčných bodů. Těmi jsou mimo jiné krajina, fotka, ale také potřeba abstrahovat, přeformulovat původní zdroj inspirace a vdechnout jim jiný význam v jiném kontextu.

Nikolo, pracuješ s různými médii (videem, fotografií, vytváříš i objekty), jaké kombinace technik využíváš na plátnech a na papíře?

Poslední dobou kombinuji kresbu, spreje, tuž, je to pro mě způsob, jak vytvořit v obrazech určitou lehkost. Často používám šablony nebo obkresluji různé tvary. Mám ráda otisky věcí.

Během studia jsi od zobrazení reálných předmětů došla k čisté abstrakci, která má často konkrétní přírodní předlohy. Některé tvary se v tvé práci opakují, víš sama, proč tě právě ony fascinují?

Skoro vždy jsou to organické tvary vycházející z přírodních motivů, které nacházím ve svém bezprostředním okolí. Některé jsou rozpoznatelné více, některé méně, ale není důležité je přesně dekodovat. Proč si jaké tvary vybírám, vysvětlit úplně nedokážu, celý proces je spíše intuitivní.

N. Brabcová: Tvar lesa, kombinovaná technika na plátně, 180x145 cm

Absolvovala si stáž v ateliéru fotografie, během níž jsi vůbec nemalovala. Jak bys charakterizovala své fotografie ve srovnání s malbou?

Fotografie je pro mě způsob jak zachytit okamžik nebo zdokumentovat situaci, ať už nameranou nebo náhodnou. Důležitý je kontext reálného prostředí.

Naopak v obrazech nepotřebuji zachycovat příběh, zastupují pro mě spíše pocit nebo stav. Využívám kombinace obou médií, které se mohou mezi sebou vzájemně doplňovat a vytvářet nové vztahy.

V teoretické části ke své diplomové práci odkazuješ na inspiraci tvorbou Jindřicha Štýrského a Toyen. Co obrazy krajinných abstrakcí Josefa Šímy?

Mám hodně ráda tuhle generaci. Šíma taky patří mezi moje oblíbence, určitě bych našla spoustu společných bodů.

Je někdo ze současných umělců nebo učitelů, jehož tvorba tě ovlivnila?

Jasně, ze současných umělců například fotografie Wolfganga Tillmanse nebo práce Sarah Lucas. Ale kdybych měla jmenovat pro mě důležité lidi, tak určitě Vladimíra Skrepla, Jirku Kovandu a Sašu Vajd s Hynkem Altem. Možná víc než jejich tvorba, tak rozhovory/konzultace s nimi.

Název výstavy Vstává den a modře svítá, který je přejat z písně Evy Olmerové jsi navrhla ty. Jak jsi přišla na tento náladový název?

Nechtěla jsem hledat název, který popíše nebo bude nějak spojovat moje a Janiny obrazy, říkala jsem si, že by to mělo být něco, co jenom tak lehce navodí atmosféru. Tohle mi připadalo přesné.

Uvádíš, že je pro tebe důležité výsledná instalace obrazů, jež mezi sebou vytváří jemné souvislosti. Jak vnímáš společnost tvých obrazů a kreseb po boku pláten Jany Vojnárové, jaký je tento vizuální dialog?

Při instalaci jsme naše obrazy promíchaly, aby vznikl jeden živý celek. Baví mě kontrast, který tady vzniká, na jedné straně Janina exprese, na druhé můj minimalistický přístup.

Jsi čerstvou absolventkou AVU. Máš nějaké plány a přání co dál?

Chtěla bych mít víc času na svoji práci a přání je podívat se do Los Angeles a San Francisca.

Jano, obrazy, které vystavuješ na výstavě, jsou součástí většího cyklu Hana. Můžeš nastínit příběh, který se odehrál za války a pro tebe byl impulzem zabývat se v tomto cyklu rodinnou historií?

Určitým impulsem mi byla už práce na obrazech z předešlého roku, kdy jsem zachycovala převážně skupiny děti při židovských svátcích, rituálech a podobně. Pro rodinný příběh jsem se rozhodla s návazností právě na toto. Jde o příběh z 2. světové války, kdy můj děda zemřel a babička se pak s mým tátou ukrývala a snažila přežít.

J. Vojnárová: Dvě dívky a ztracený kluk, 60x75cm, olej na plátně

Zdrojem ti byly jak dochované fotografie, tak zaznamenané vyprávění tvé babičky. Jak jsi s tímto materiálem pracovala?

K některým rodinným fotografiím jsem se dostala vůbec poprvé, babička mi fotografie postupně popsala, ale některé pro mě zůstaly nadále neznámé. S celým materiálem jsem ale zacházela poměrně volně, nebo spíše kombinovala jsem to i s jinými fotografiemi, které mi připadaly nějakým způsobem příbuzné, nebo zachycovali dobu okolo roku 1940. Z nahrávky mé babičky mě často zaujaly drobné detaily, nebo věta, která popisovala určitý dojem vzpomínku. Jako například v obraze „Často se mi o nich zdá“, kde mi babička vyprávěla, že než usíná, vidí nebo myslí na některé své příbuzné z rodiny, kteří za války zemřeli. Právě tato věta mi byla hlavním impulsem k vytvoření obrazu. V obraze se prolíná více dějových linií, například větší a menší měřítko dohromady, trochu jako když se mi ve snu pomíchají věci přes sebe.

Existuje mnoho studií, které popisují, že i třetí generace židů je zasažena holocaustem. Vnímáš vytvoření cyklu Hana jako svůj osobní způsob vyrovnání se s touto etapou?

Pro mě to bylo částečné objevování něčeho, co bylo dlouho dobu v rodině skrýváno, nebo se o tom moc nemluvilo. Přes tuto intenzivní a tragickou válečnou zkušenost mé babičky, cítím, že jsem se nějakým

způsobem dostala k mým osobním a důležitým věcem a zároveň mi to pomohlo se napojit na širší paměť, na větší příběh a takhle vnímám i vyrovnání se s touto etapou a vlastně i se židovstvím.

Nejen v tomto cyklu, ale i ve starších obrazech využíváš fotografie. Jak s tímto médiem pracuješ?

V procesu malby se fotografií často držím jen volně, ale jsou pro mě velmi důležité, fotografie shromažďuji z různých knih, časopisů, internetu apod. Někdy si fotografie vylepím na stěnu jako koláž, jde často o nesourodé vztahy, které mě zaujmou. Téměř vždy vytvářím obraz na základě fotografií, ten se ale v procesu často dost mění a fotografie se tak ztrácí.

Ve srovnání s předešlými pracemi je zde cítit silná tendence k abstrakci. Zamýšlíš se tímto směrem ubírat, nebo je to reakce na téma, které jsi nemohla konkrétněji uchopit?

Asi částečně je to reakce na téma, na druhou stranu už v předešlých pracích jsem často hledala abstraktnější formu pro vyjádření postav, takže si myslím, že jde o určitou návaznost. Hodně abstraktních momentů vychází také z gestické malby, která je mi blízká.

Jak vnímáš tvorbu Nikolý Brabcové po boku tvých pláten a kreseb?

Myslím, že se obrazy vzájemně doplňují. A je pro mě především zajímavé, že jsou její obrazy něčím velmi odlišné, a přesto v nich nacházím určitou příbuznost, jak v abstrahování tvarů, práci s přírodou nebo s fotografií, byť jiným způsobem. Vždycky mě zaujmou spíše výstavy odlišných prací autorů, kde vzájemné vztahy nejsou na první pohled úplně patrné.

A na závěr, jsi čerstvou absolventkou AVU a rovněž paní. Jaké máš plány a přání?

Doufám, že budu pokračovat v tom, co dělám, to je plán i přání :).

Děkujeme za rozhovor.